

tinge den Erklæring, at den Conflict, som det er vor Pligt at fremkalde for at faae det Lovlige gennemført, er uløselig paa Grund af, at man vedbliver at holde fast paa det Udløvlige. At Fællesskabsforfatningen aldrig har omfattet Afgjørelsen af Spørgsmaal om Kongerigets Forfatning, troer jeg ikke vil kunne nægtes; man vil ikke i noget Lovsted finde nogensomhelst Bestemmelse, som tyder derpaa, men man vil derimod finde, at man dengang det Fælles og det Særlige sondredes fra hinanden, netop gik ud paa kun at bringe de fælles Anliggender under Fællesforfatningen, see Indledningen til Forordningen af 26de Juli 1854, som med rene Ord siger: „De Anliggender, som ere fælles for samtlige til Vort Monarchi hørende Landsdele.“ Man søgte netop en Sikkerhed for Landsdelenes politiske indre Samfundsorden deri, at Fællesskabet — altsaa den fælles Repræsentation — ikke havde nogen Berettigelse til at blande sig i Spørgsmaal, som angik Landsdelenes indre Tilstand, deres politiske og borgerlige Samfund, men man giver nu det, man beholder tilbage, og som man kalder Repræsentationen for de fælles Anliggender, et videre Omraade, end den nogensinde har havt eller kunde have, da den i Virkeligheden var en Repræsentation for flere Dele af Monarchiet i Fællesskab. At denne Repræsentation imidlertid, fordi den er ophørt at være en Repræsentation for det Grundlag, der virkelig var givet den, kan erhverve en mere omfattende Rettighed, end den havde, før dette skete, er en Umulighed, og naar man altsaa har tillagt den Rettighed til at behandle Kongerigets Forfatningsager, efterat den ikke længere havde det Grundlag, der var en Betingelse for dens Tilværelse, har man derved benyttet dette Apparat i en Retning, som ikke var berettiget og ikke lovlig. At Sagen har været opfattet saaledes, da der i Virkeligheden eksisterede et Geheimestatsraad, hvori der kunde tages Beslutning, ligger ogsaa i følgende Udtalelser fra Ministeriet til Rigsraadet. Det er en Udtalelse af Geheimestatsraadet gennem dets Premierminister, som afgjør, hvorledes Geheimestatsraadet, dengang det eksisterede, har opfattet Fællesforholdet til det Særlige, og den lyder saaledes: „Da Rigsraadets constitutionelle Myn-

dighed i alle Fællesanliggender er betinget af den constitutionelle Forbindelse mellem Kongeriget og Hertugdømmet Slesvig, saa kan Regjeringen ikke erkjende, at der, saafremt denne constitutionelle Forbindelse ophører, kan tilkomme det for Danmark, Slesvig nu bestaaende Rigsraad den af Interpellanten for samme postulerede Myndighed.“ Dette er egentlig den eneste Erklæring fra Geheimestatsraadet, som foreligger, og den gaar ganske i samme Retning, hvori jeg bestandig er gaaet. Altsaa ligger Forsatningsagen her for os, behandlet paa et Sted, hvor den ikke lovligt kan foreligge, og fremtrædende i en Form, som gjør det endnu mere til vor Pligt at opponere derimod, idet den allerede beklæder sig med Lovsform, saaledes at Kongeriget ikke kan gjenfinde sig selv som den Eenhed, den Landsdeel, der indtraadte i en Forbindelse med de andre Landsdele, uden at undergives Forskrifter, Betingelser, Love, som komme fra andre Sider. — Imod dette, som Nogle kalde et subtilt Lovfortolkningsspørgsmaal, men som jeg kalder et ganske simpelt, sundt Fornuftsspørgsmaal: Er der Fællesskab, er der fælles Anliggender, eller er der ikke Fællesskab, er der ikke fælles Anliggender, har man opstillet „Kjendsgjerningernes Magt“; man har sagt: Da Monarchiet blev opløst ved Fredslutningen, var der et Rigsraad tilstede, som repræsenterede de fælles Anliggender, og hvorledes skulde det komme bort? Det kunde kun komme bort ved sin egen Beslutning, men denne Beslutning kunde man ikke vente eller kræve af det, uden at det kunde opstille Vilkaar. Dette er efter mit Opertydning en Række af Feilslutninger. Naar man opstiller den Art „Kjendsgjerningernes Magt“, maa man lægge Mærke til, at enhver Kjendsgjerning, der ikke er støttet paa Retten, er en Usurpation. Det maa altsaa indrømmes, enten at Rigsraadet for Kongeriget Danmarks og Hertugdømmet Slesvigs Fællesanliggender i Affondringens, i Monarchiets Opløsnings Tid havde denne Ret ligeoverfor det særlige Kongerige alene, eller at det uden Ret er blevet staaende som en Usurpation; der ligger Intet imellem disse to Dele. At Retten ikke var tilstede, beviste Regjeringen selv derved, at den kom frem med Forslag til